

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6Co/30/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816206316
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Sopková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3816206316.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte, zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Sopkovej a členiek senátu JUDr. Ivety Záleskej a Mgr. Stanislavy Kollárovej, vo veci navrhovateľky: Mgr. Y. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., Q. XXXX/XX, zastúpenej: R.. Y. T., advokátka so sídlom T., Q. X/A, proti odporcom: 1/ Y. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom N., F. 3, 2/ mal. U. S., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., Q. XXXX/XX, zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, o určenie otcovstva a o úpravu práv a povinností rodičov k maloletej, na odvolanie odporcu 1/ proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 9C/92/2016- 848 zo dňa 22. júla 2020, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výrokoch II., III., IV. a V. p o t v r d z u j e .

II. Navrhovateľke p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 184,62 eur od odporcu 1/, ktoré je odporca 1/ povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu navrhovateľky do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým (v poradí druhým) rozsudkom zrušil neodkladné opatrenie nariadené Rozsudkom Krajského súdu Trenčín 6Co/60/2019 - 490 zo dňa 11.6.2019, ktorým bola uložená odporcovi povinnosť do právoplatného rozhodnutia vo veci samej platiť výživné na maloletú odporkyňu 2/ v sume 120 eur mesačne, vždy do 20. dňa v mesiaci (výrok I.). Výrokom II. otcovi maloletej uložil povinnosť s účinnosťou od 19.07.2016 do 31.07.2016 platiť na výživu mal. U. S., nar. XX.XX.XXXX sumu XXX,- eur mesačne, a od 01.08.2016 sumu 200,- eur mesačne, ktoré mu uložil platiť k rukám navrhovateľky mesačne vždy vopred, najneskôr do 15. dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje. Zročné výživné za obdobie od 19.07.2016 do vyhlásenia rozsudku vo výške 7 409,12 eur uložil otcovi zaplatiť do rúk navrhovateľky do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok III.). Štátu - Slovenskej republike konajúcej prostredníctvom Okresného súdu Prievidza priznal nárok na náhradu trov konania za znalecké dokazovanie vo výške 303,02 eur od otca maloletej, ktorú sumu mu uložil zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Prievidza (výrok IV.). Navrhovateľke priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 1.007,73 eur od otca maloletej, ktorému uložil povinnosť zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok V.).

2. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza 9C 92/2016 zo dňa 07.11.2018 určil, že Y. Q. je biologickým otcom mal. U. S., nar. XX.XX.XXXX, ktorej narodenie je zapísané v knihe narodení Y. úradu A. nad Q., zväzok XX, ročník XXXX, strana XXX por.

č. XXX, narodenej matke Y. Y. S., rod. S., nar. XX.XX.XXXX (výrok I.). Výrokom II. mal. U. zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ju bude zastupovať a spravovať jej majetok v bežných veciach. Výrokom III. otcovi maloletej uložil s účinnosťou od 19.07.2016 do 31.07.2016 platiť na výživu mal. U. sumu 120,- eur mesačne, a od 01.08.2016 sumu 200,- eur mesačne, k rukám matky (navrhovateľky) mesačne vždy vopred, najneskôr do 15. toho dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje. Zročné výživné za obdobie od 19.07.2016 do vyhlásenia rozsudku vo výške 5287,20 eur uložil otcovi zaplatiť do rúk navrhovateľky do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Štátu - Slovenskej republike konajúcej prostredníctvom Okresného súdu Prievidza výrokom IV. priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 303,02 eur od otca maloletej, ktoré je povinný zaplatiť do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na účet Okresného súdu Prievidza. Navrhovateľke súd prvej inštancie výrokom V. priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 518,56 eur od otca maloletej, ktoré mu uložil zaplatiť na účet jej zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Krajský súd v Trenčíne svojím rozsudkom 6Co 60/2019-490

z 11.6.2019 vo výroku I. a II. potvrdil rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 9C 92/2016

a výrok rozsudku č III. až V. zrušil a vec vrátil prvoinštančnému súdu s tým, že

z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplýva, či bol otec dieťaťa od doby narodenia dieťaťa zamestnaný a ak áno, kde, aký príjem dosahoval a z akého dôvodu došlo k ukončeniu toho- ktorého pracovného pomeru. Ku dňu vyhlásenia rozsudku bol síce odporca zamestnaný

v spoločnosti N. L., súd sa ale nezaoberal výškou jeho príjmu, ktorý dosahoval ani povahou jeho pracovného pomeru. Zo skutočností, uvádzaných otcom v odvolaní je zrejmé, že tento pracovný pomer bol ukončený dohodou predčasne, avšak nie je zrejmé, z akých dôvodov. Súd prvej inštancie nevyhodnotil, či odporca je (bol) evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, v akých časových úsekoch a ak nie, z akého dôvodu. Súd prvej inštancie nezisťoval náležitým spôsobom skutočnosť ohľadne zdravotného stavu otca, jeho pracovných zručností, kvalifikácie a možnosti zamestnať sa. Nezaoberal sa otázkou, či príslušný úrad práce eviduje miesta, na ktoré by bol otec dieťaťa vhodným uchádzačom, či mu bolo nejaké miesto ponúknuté a ak áno, či a z akých dôvodov otec dieťaťa prácu nezískal. Ďalej, s poukazom na možnosť súdu vychádzať pri určení výšky výživného i z tzv. potenciálneho príjmu otca, v konaní nebolo zisťované, aký je priemerný príjem osôb zo zamestnania s obdobnou kvalifikáciou ako má otec dieťaťa (napríklad dotazmi na spoločnosti, zaoberajúce sa danou podnikateľskou činnosťou). Súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal otázkou či odporca 1/ má i iné vyživovacie povinnosti a ich výškou, jeho osobnými pomermi a jeho výdavkami na bývanie, domácnosť a podobne. Ďalej sa v odôvodnení rozsudku nezaoberal dostatočne otázkou, aké exekúcie a na základe akých dôvodov sú vedené na majetok matky (prípadne i otca). Uložil súdu doplniť dokazovanie v naznačenom smere tak, aby boli úplne zistené pomery na strane účastníkov. Súd prvej inštancie doplnil dokazovanie

v uvedenom smere a zistil, že otec dieťaťa nemá žiadne podstatné pracovné obmedzenia, je schopný práce. Na jeho majetok nie je vedená exekúcia okrem výživného na maloletú. Podľa správy spoločnosti Y. J. s.r.o., Q. pracoval u nich odporca 1/ od 1.11.2015 do 31.10.2016 v hlavnom pracovnom pomere a požiadal o rozviazanie pracovného pomeru (dohodou) ku dňu 31.10.2016. Dosahoval priemerný čistý zárobok 641,31 eur, pričom podľa mzdového listu z roku 2015 išlo o pracovný pomer na neurčitú dobu. Podľa vyjadrenia spoločnosti W., s.r.o. u nich odporca 1/ pracoval od 1.11.2016 do 19.4.2017 a za uvedené obdobie mu bola vyplatená čistá mzda 2942,11 eur, čo predstavuje mesačne 534 eur. Podľa ďalšej správy tejto spoločnosti z 9.7.2018 číslo listu 223 bol s ním skončený pracovný pomer na jeho žiadosť dohodou podľa § 60 Zákonníka práce. Podľa lustrácie pracoval odporca 1/ od 24.4.2017 do 30.6.2018 v spoločnosti T. s.r.o., v tom čase mal vymeriavací základ príjmu 108,75 eur, celkovo 1547,87 eur (aj správa č.l. 721). Podľa správy z N. SR š.p. pre nich odporca 1/ pracoval od 12.6.2018 do 30.6.2018, a mal čistý príjem 424,7 eur ako vodič nákladného auta. Za jún 2018 dosiahol príjem 439,46 eur, za júl 2018 673,33 eur, za august 2018 738,54 eur, čo potvrdzuje i správa zo L. poisťovne. Podľa vyjadrenia odporcu 1/ skončil pracovný pomer dohodou k 31.12.2018. Podľa správy z N. SR pracovný pomer povinného trval od 12.6.2018 do 31.12.2018 v zaradení vodič nákladného auta, skončený bol k 31.12.2018 dohodou bez uvedenia dôvodu. Podľa správy spoločnosti N. SR dosahoval v tom čase priemerný príjem 723 eur. Podľa vyjadrenia odporcu 1/ bol od 1.1.2019 nezamestnaný. Podľa správy zo U. zdravotnej poisťovne bol odporca 1/ evidovaný ako zamestnanec v spoločnosti T. s.r.o aj od 1.1.2019 do 14.5.2019

s vymeriavacím príjmom 108,75 eur. Podľa správy z Daňového úradu Banská Bystrica odporca 1/ ako fyzická osoba za zdaňovacie obdobie roku 2017,2018 nepodal daňové priznanie k dani z príjmov fyzickej osoby. Takéto priznanie podal odporca 1/ len za rok 2016, podľa tohto priznania mal za rok 2016 príjem iný ako zo závislej činnosti vo výške 250 eur. Podľa správy od zamestnávateľa Y. J. s.r.o Q.

pracoval u nich odporca 1/ na pracovný pomer na dobu určitú od 15.5.2019 do 30.11.2019, na pozícii vodič, pracovný pomer bol skončený zo strany zamestnávateľa k 19.6.2019 v skúšobnej dobe z dôvodu neuspokojivých pracovných výkonov. Na uvoľnené miesto bol prijatý iný zamestnanec. Podľa správy zo spoločnosti Y. pracoval u nich odporca 1/ na dobu neurčitú od 3.2.2020

s priemerným mesačným príjmom 518,82 eur. Podľa správy od zamestnávateľa manželky odporcu 1/ táto dosahuje priemerný mesačný príjem 757 eur. Manželka odporcu 1/ súdu oznámila, že náklady na maloletú N., ktorá od septembra 2019 navštevuje bilingválne gymnázium v F. U., predstavujú výdavky 250 eur mesačne. H. N. ukončila v auguste 2019 vysokú školu, popri štúdiu pracovala na dohodu, otec si plnil vyživovaciu povinnosť sporadicky v minimálnej výške. Podľa jej vyjadrenia sú výdavky na maloletú N. v F. U. 80 eur mesačne na stravu, internát 27 eur, cestovné 40 eur, telefón 20 eur, vreckové 20 eur, knihy ročne 60 eur, ošatenie a drogéria 30-50 eur. Podľa správy z Úradu práce soc. vecí a rodiny N. evidovali k 13.3.2020 voľné pracovné miesta na pozíciu vodič a vodič skladník (odporca 1/ vykonával prácu v pozícii vodič) s príjmom od 600 eur mesačne do 900 eur mesačne. Podľa správy z Okresného úradu N. bol byt, v ktorom býva odporca 1/, zakúpený jeho dcérou N. Q. za sumu 13 939 eur dňa 14.7.2015. Podľa evidencie vozidiel je odporca 1/ držiteľom resp. vlastníkom viacerých vozidiel: nákladný príves, U. J. (od 15.4.2008 v premávke), I. kadett

v premávke od 21.1.2010. Ako uviedol, naposledy zakúpil za 400 eur havarované vozidlo U. L. - v premávke od 11.3.2020. Na spoločnosť T. JM s.r.o je tiež vedených viacero vozidiel - Y. F., nákladný príves, M.- nákladné vozidlo špeciálne. Súd prvej inštancie tiež zistil, že odporca 1/ má dcéru N. Q., nar. X.X.XXXX, ktorá študovala v čase narodenia maloletej U. v treťom ročníku VŠ v F. F. dennou formou, štúdium ukončila v auguste 2019. Má i dcéru N. Q., nar. XX.X.XXXX, ktorá bola v čase narodenia maloletej žiačkou 6. ročníka ZŠ, teraz študuje na strednej škole v F. U.. Odporca 1/ býval a býva v trojizbovom byte vo vlastníctve dcéry, s manželkou majú zrušené BSM, podľa jeho tvrdení neuzavreli dohodu

o vyporiadaní BSM, hoci to uvádza v konaní tunajšieho súdu 16C 322/2015. Náklady na bývanie hradí odporca 1/ 185,- eur mesačne, 30,- eur za elektrinu. Staršia dcéra N. bývala na private, lebo jej nebol pridelený internát, za čo boli náklady 100,- eur mesačne, náklady na stravu 130,- eur mesačne. Maloletá N. sa stravovala v škole, chodila na výtvarný krúžok, ktorý stál 15,- eur polročne, strava 26,- eur mesačne. Z rodných listov detí a potvrdení škôl súd zistil, že odporca 1/ mal okrem maloletej U. vyživovaciu povinnosť k dcére N., ktorá bola študentkou vysokej školy dennou formou štúdia od 6.9.2017 do 19.8.2019. Podľa tvrdenia jej matky ako študentka pracovala. N., jeho ďalšia dcéra, bola v roku 2018/2019 žiačkou 9. ročníka základnej školy, následne nastúpila na strednú školu do F. U..

Z potvrdenia o poberaní prídavku na dieťa je zrejmé, že navrhovateľka poberá prídavok na dieťa v sume 23,52 -23,68 eur mesačne a z potvrdenia o poberaní rodičovského príspevku za rok 2017 je zrejmé, že navrhovateľka poberala príspevok v sume 203,20 eur mesačne, od januára 2018 214,7 eur, do troch rokov dieťaťa. Navrhovateľka listinami preukazovala náklady: kópie dokladov o nákladoch za maloletú-nákup plienok, stravy, liekov, hračiek

a oblečenia, rozhodnutie MÚ Q. o dani z nehnuteľnosti 132,49 eur, plyn 157 eur mesačne, SIPO 49,14 eur mesačne, (TV, rozhlas, elektrina, voda), faktúra za telefón 21 eur mesačne, poisťka 32 eur mesačne, potvrdenie o uzatvorení poisťnej zmluvy, uznesenie o dedičstve,- z ktorého jej vznikla povinnosť zaplatiť 2218,26 eur ako dlžobu za plyn, čestným prehlásením Y. R. U. preukazovala návštevu u nej F. vo februári a marci 2015, čestným prehlásením I. C. z 11.9.2015 preukazovala, že zabezpečila prepravu navrhovateľke na vyšetrenia do Y. počas tehotenstva 27.5.2015, 4.6.2015, 18.6.2015, čo predstavovalo náklady 60 eur, že jej predala kozmetiku v sume 50 eur v období september až december 2016. Čestným prehlásením X. U. preukazovala že označený otec mal v dlhodobom prenájme byt, na ul. U. X A., kde sa stretával aj s bývalou priateľkou počas ich vzťahu. K.. U. čestným prehlásením potvrdila, že označený otec vykonával v byte rekonštrukčné práce. Vo vyjadrení z 12.7.2018 matka poukázala, že bola stále na materskej dovolenke, z čestného prehlásenia Y. Y. vyplýva, že 30.5.2018 matke predala oblečenie pre maloletú za 200 eur, hračky a športové potreby za 100 eur v apríly a máji 2018. Podľa čestného prehlásenia I. C.

z 10.6.2018 jej táto predala kozmetiku za 30 eur od januára až mája 2018. Očkovanie maloletej v roku 2018 stálo 43,78 eur. Dieťa býva často choré, o čom svedčia oboznámené pokladničné bloky o úhradách liekov. Z pokladničných blokov predložených matkou sú preukázané i výdavky na oblečenie a stravu maloletej. V škole platí mesačne stravné 1,34 eur za deň, školné 15 eur mesačne, ZRŠ 10 eur mesačne. Podľa pracovnej zmluvy navrhovateľka v súčasnosti (od 09/18) pracuje v A. škole Q., je na ňu vedená exekúcia, pretože nedokázala uhrádzať dlhy po matke, z toho dôvodu je vedená exekúcia aj na jej brata. Požiadala o odklad týchto exekúcií, súd zatiaľ nerozhodol, napriek tomu jej exekútor strháva zrážky a dostáva len životné minimum 460 eur mesačne. Jej otec si bral úver, aby jej pomohol, keď bola

tehotná, potom ho aj navyšoval, celková suma tohto úveru je 10,000 eur. Voči navrhovateľke sú vedené exekúcie EX 638/2016 a EX 62/2014 (oprávnená S. T. a S. na podporu vzdelávania), predtým bola vedená i exekúcia EX 445/2014 - oprávnený I. a.s.. Navrhovateľka spláca hypotéku na dom, v ktorom s maloletou bývajú. Jej čistá mzda sa pohybuje od 600 - 800 eur mesačne a z platu sú vykonávané exekučné zrážky, potom jej čistý príjem bol 461,4 - 472,95 eur. Navrhovateľka platí mesačne úhrady na inkaso 70 eur, v čom je elektrina a voda, podľa čestných prehlásení v roku 2019 - august - november kúpila oblečenie od Y. Y. v sume 70 eur, športové potreby v decembri 2019 za 50 eur. Platí daň z nehnuteľnosti v roku 2020 vo výške 192,43 eur, poplatok za smeti 104 eur. Kolízny opatrovník na pojednávaní uviedol, že navrhuje určiť otcovi výživné podľa návrhu. Odporca 1/ odďaľuje plnenie svojej povinnosti, na ničom sa nepodieľa, celá ťarcha starostlivosti je na matke.

3. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 36 ods. 1, § 24 ods. 1, § 65 ods. 1,2, § 62 ods. 1 až 3, § 75 ods. 2, § 76 ods. 1, § 77 ods. 1 zákona o rodine a konštatoval, že z dokazovania vyplýva, že navrhovateľka sa o maloletú ako matka vzorne stará a v prvom rade má na zreteli záujem dieťaťa. S dieťaťom bola do 3.9.2018 na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok a prídavok na dieťa vo výške 238 eur. Finančne bola odkázaná na pomoc svojho otca a brata. Od 3.9.2018 pracuje ako učiteľka v Q., má čistý príjem cca 460 -500 eur mesačne, pretože sú z jej platu vykonávané exekučné zrážky. Napriek veľkým ťažkostiam zabezpečuje všetky potreby dieťaťa od stravy, oblekani, bývania až po podporu jeho fyzického a psychického rozvoja. Maloleté dieťa vyrástlo a od 09/2018 nastúpilo do škôlky s čím súviseli jednorazové aj pravidelné výdavky. Navrhovateľka preukázala výdavky súvisiace s maloletým dieťaťom, nákupy plienok, výživy, oblečenia, kozmetiky od roku 2016, maloletá navštevuje škôlku, kde pravidelne platí matka s tým spojené náklady, ďalej tiež bežné výdavky na stravu, oblečenie a bežné výdavky ktoré predstavujú mesačne najmenej 250 eur. Odporca 1/ je spoločníkom v dvoch obchodných spoločnostiach, napriek tomu, že obe spoločnosti v daňovom priznaní v rokoch 2016,2017 vykazovali stratu, z účtovnej závierky spoločnosti T. s.r.o. ku dňu 30.12.2016 vyplýva, že kapitálové fondy predstavovali sumu 205304 eur z tejto sumy 50% podiel pripadá na otca ako spoločníka, tj. v sume 102 652 eur. Na túto sumu mal ako spoločník nárok a zrejme táto suma mu bola zrejme v roku 2017 vyplatená, nakoľko kapitálový fond v spoločnosti bol zrušený, čo vyplýva z účtovnej závierky spoločnosti z roku 2017, kde už kapitálový fond nevykazuje žiadnu hodnotu. Súd prvej inštancie nezobral do úvahy argumentáciu odporcu 1/, že kapitálové fondy boli len otázkou účtovnej evidencie a boli v nasledovných rokoch odpísané na stratu spoločnosti. Ak evidovaný majetok museli existovať, a ako s nimi naložil štatutár spoločnosti bolo závislé od jeho rozhodnutia. Odporca 1/ sa počas konania nedostavoval na test otcovstva pre pracovnú zaneprázdnenosť, pretože sa intenzívne zaoberal pracovnou činnosťou, z ktorej by teda mal mať finančný prospech. Postupne bol zamestnaný u viacerých zamestnávateľov, kde opakovane končil pracovný pomer z jeho iniciatívy alebo s ním bol skončený pracovný pomer pre neuspokojivé výsledky. V spoločnosti Y. J. v roku 2016 dosahoval príjem 600-650 eur mesačne (č.l. 227-230, v spise 16C322/2015, následne do decembra 2018 bol zamestnaný v spoločnosti N. SR a priemerne dosahoval príjem 723 eur mesačne. Pracovný pomer tu skončil dohodou k 31.12.2018 bez udania dôvodu. Podľa správy zo Všeobecnej zdravotnej poisťovne bol evidovaný ako zamestnanec v spoločnosti T. s.r.o aj od 1.1.2019 do 14.5.2019 s vymeriavacím príjmom 108,75 eur. Ďalej pracoval pre Y. J. s.r.o Q. na pracovný pomer na dobu určitú od 15.5.2019 do 30.11.2019, na pozícii vodič, pracovný pomer bol skončený zo strany zamestnávateľa k 19.6.2019 v skúšobnej dobe z dôvodu neuspokojivých pracovných výkonov. V spoločnosti Y. pracoval na dobu neurčitú od 3.2.2020 s priemerným mesačným príjmom 518,82 eur, kde tiež skončil predčasne pracovný pomer. Úrad práce sociálnych vecí a rodiny N. eviduje viaceré pracovné ponuky na pozíciu vodič, resp. nekvalifikovaná pracovná sila s možným príjmom od 500 do 800 eur. Súd prvej inštancie z evidencie voľných miest ku dňu rozhodnutia zistil najmenej dve voľné pozície na miesto vodiča s hrubým príjmom cca 750 eur mesačne. Odporca 1/ nepodal od roku 2016 daňové priznanie z príjmu fyzických osôb a súd prvej inštancie od roku 2016 iné príjmy povinného ako zo závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu nezistil. Preto neprichádzalo do úvahy použitie § 63 ods. 1 zákona o rodine, ako to navrhovala právna zástupkyňa matky. Zo skutočnosti, že odporca 1/ skončil riadny pracovný pomer v Spoločnosti Y. J. ako aj v N. SR dohodou, pričom je zrejme, že mali možnosť ho ďalej zamestnávať, je zrejme, že odporca 1/ bol a je od roku 2016 doteraz schopný pri zachovaní týchto pozícií dosahovať priemerný príjem 600-700 eur mesačne, čo potvrdzujú aj voľné pracovné pozície v okrese N. v čase rozhodnutia súdu. Odporca 1/ žije v byte svojej najstaršej dcéry s manželkou, ktorá dosahuje príjem cca 723 eur mesačne. Pri zohľadnení vzájomnej vyživovacej povinnosti manželov, keď

na nákladoch na bývanie a na výživné dvoch dcér manželov by sa mali podieľať nielen odporca 1/, ale aj jeho manželka a v čase rozhodovania súdu (od septembra 2019) aj jeho najstaršia dcéra, ku ktorej mu už v čase rozhodovania súdu zanikla vyživovacia povinnosť (august 2019), ďalej pri zohľadnení jeho vyživovacej povinnosti

k dcére N., ktorá navštevuje strednú školu v F. U., s mesačnými výdavkami vo výške 150-250 eur (na ktorých výdavkoch sa ale podľa svojich schopností a možností musí podieľať i matka maloletej, manželka odporcu 1/, disponujúca dostatočným príjmom), mal súd prvej inštancie za to, že tieto dôkazy dostatočne preukazujú, že bolo a je v schopnostiach odporcu 1/ platiť výživné na maloletú od 19.7.2016 do 31.7.2016 v sume 120 eur mesačne

a od 1.8.2016 vo výške 200 eur mesačne. Treba tiež prihliadnuť v zmysle zákona na to, že od narodenia otec neprejavuje o maloletej záujem a všetky potreby jej zabezpečuje matka. Súd prvej inštancie zároveň poukázal na skutočnosť že vo veci OS Prievdza 16C 322/2015 Krajský súd v Trenčíne znížil príspevok na výživu maloletej určenú prvoinštančným súdom na sumu 200 eur na sumu 120 eur mesačne aj z dôvodu, že išlo o v tom čase o domnelého otca a priznané plnenie podľa § 74 ods.2 zákona o rodine malo charakter dočasný (bod 13 rozsudku 17Co 232/2017, podobne ako neodkladné opatrenie). V súlade s § 77 ods. 1 zákona o rodine súd vyživovaciu povinnosť otca určil podľa návrhu. Dlhé výživné od 19.7.2017 do vyhlásenia rozsudku predstavuje sumu 7409,12 eur (od dlžnej sumy 9650 eur súd odpočítal čiastku zaplateného výživného 2240,88 eur). Súd prvej inštancie zároveň zrušil neodkladné opatrenie, ktorým Krajský súd Trenčín upravil pomery účastníkov konania

a vyživovaciu povinnosť otca k mal. odporkyne 2/ a zaviazal ho prispievať na výživu mal. odporkyne 2/ v nevyhnutnej miere sumou 120,- eur mesačne, do právoplatného skončenia veci. O nároku na náhradu a o výške trov konania štátu súd prvej inštancie rozhodoval aj bez návrhu v súlade s ust. § 53, § 57 v spojení s § 58 Civilného mimosporového poriadku (CMP). Štátu priznal náhradu trov konania voči odporcovi 1/, ktorý mal v konaní dôkaznú povinnosť preukázať, že nie je otcom maloletej, avšak bol v konaní neúspešný a preto je na mieste, aby znášal trovy znaleckého dokazovania. Štátu vznikli trovy nariadeným znaleckým dokazovaním za znalečné vo výške 303,02 eur, celkovo bolo znalečné 513,02 eur, suma vo výške 210,- eur bola uhradená zo zálohy zloženej otcom na účet tunajšieho súdu pod účt. dokl. 29-2-17 a pol. reg. 7, rok 2017 a sumu 303,02 eur uložil odporcovi 1/ uhradiť. V danom prípade si aj navrhovateľka uplatnila nárok na náhradu trov konania z titulu trov právneho zastúpenia vo výške 1007,73 eur pozostávajúce z úkonov: prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady podľa § 13 a ods.1 a) Zákona č. 655/2004 Z.z. a § 11 ods.1 Zákona č. 655/2004 Z.z.(jedna trinásťina výpočtového základu ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, alebo ju možno určiť len s nepomernými ťažkosťami), teda 68 eur za rok 2017 a 70,85 eur za rok 2018, 75,38 za rok 2019 a 81,69 za rok 2020: za spísania

a rozšírenie návrhu (§13a ods.1c)) 68 eur, za ďalšiu poradu a rokovanie s klientom kratšiu ako jedna hodina odmena vo výške jednej polovice základnej sadzby tarifnej odmeny $70,85/2=35,43$ eur, za spísanie troch vyjadrení podľa § 13a ods.1 písm. c) Zákona č. 655/2004 Z.z. po 70,85 eur a za zastúpenie na pojednávaní podľa § 13a ods.1 d) Zákona č. 655/2004 Z.z. 70,85 eur, vyjadrenie k odvolaniu § 13a ods.1 c) 75,38 eur, vyjadrenie 6.3.2019 § 13a ods.1 c) 75,38 eur, 11.4.2019 vyjadrenie k vyjadreniu § 13a ods.1 c) 75,38 eur, 20.4.2020 dôkazný návrh § 13a ods.1 c) 81,69 eur, 19.5.2020 zastúpenie na pojednávaní § 13a ods.1 e) 81,69 eur, 26.5.2020 dôkazný návrh § 13a ods.1 c) 81,69 eur, 22.7.2020 zastúpenie na pojednávaní § 13a ods.1 e) 81,69 eur. K tomu režijný paušál za rok 2017- 8,84 eur x 2 úkony, za rok 2018 9,21 eur x 5 úkonov, 2019 9,8 x 3 úkony (29,4eur), za rok 2020 10,62x4 teda spolu 135,61 eur. Trovy právneho zastúpenia tak predstavujú 1007,73 eur +135,61 eur, spolu 1143,34 eur. Súd prvej inštancie navrhovateľke náhradu trov konania priznal v súlade s § 53

a 55 CMP, pretože takúto náhradu trov konania je spravodlivé od odporcu 1/ požadovať práve vzhľadom na jeho postoj a nespoluprácu počas celého konania.

4. Proti tomuto rozsudku z hľadiska obsahu (§ 124 ods. 1 CSP) čo do výrokov II. až V. podal včas odvolanie odporca 1/, v ktorom žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil tak, že ho zaviazá platiť mesačné výživné na maloletú vo výške 50,- eur mesačne a navrhovateľke ani štátu nebude priznaná náhrada trov konania. Uviedol, že podľa jeho názoru vec prejednávajúca sudkyňa rozhodla nezákonným spôsobom. Ešte pred pojednávaním, pred dňom 22.7.2020 vzniesol námietku zaujatosti voči sudkyňi, pričom predsedom súdu mu bolo listom zo dňa 23.7. 2020 oznámené, že jeho sťažnosť je nedôvodná. Napriek tomu sudkyňa vec prejednávala už dňa 22.7. 2020, teda predtým, ako bolo predsedom súdu rozhodnuté o jeho sťažnosti a námietke. Takýto postup sudkyne nasvedčuje jej zaujatosti. Sudkyňa sa počas celého konania jednoznačne prikláňala na stranu navrhovateľky, nevystupovala nestranné a už vôbec nie objektívne. Pred pojednávaním videl,

ako asistentka sudkyne viedla rozhovor s navrhovateľkou a jej právnou zástupkyňou. Súd sa po celý čas zaoberal len jeho majetkovými pomermi, majetkové pomery navrhovateľky vôbec nebral do úvahy alebo ich ani neskúmal. U navrhovateľky nejde o nemajetnú osobu, podľa

z výpisu z LV č. XXXX je výlučnou vlastníčkou rodinného domu s.č. XXXX, ktorý nadobudla kúpnu zmluvou pod č. V 19/2020-VZ v 138/2020. Ďalej je spoluvlastníčkou (3/6-iny) nehnuteľností - záhrady a zastavané plochy a nádvoria na základe osvedčenia o dedičstve 7D/103/2014, Z 1185/16 - VZ 883/16, zapísaných na LV č. XXXX a spoluvlastníčkou (10/80-in) ornej pôdy zapísanej na LV č. XXXX. S týmito skutočnosťami sa súd vôbec nezaoberal

a v rozsudku nezmienil. Navrhovateľka nadobudla rodinný dom na základe kúpnej zmluvy, čo znamená, že nie je na tom finančne zle. Súd prvej inštancie bral do úvahy aj exekúcie na majetok navrhovateľky, ale podľa záznamu na LV č. XXXX došlo k výmazu exekúcie EX 62/14, o čom sa súd nezmienil. K výmazu exekúcie EX 6 2/14 došlo aj na LV č. XXXX. Ak mala navrhovateľka dostatok finančných prostriedkov, aby splatila exekúciu, nie je na tom finančne zle. Zdôraznil, že byť, v ktorom býva, je vo vlastníctve dcéry, nie v jeho vlastníctve, dcéra s vecou nesúvisí. Súd tiež uvádza, že dcéra sa má podieľať na výdavkoch do spoločnej domácnosti. Keď bola dcéra zamestnaná, pracovala mimo trvalého bydliska - Bratislave, domov chodievala nepravidelne, len na víkend, sama si musela platiť ubytovanie Bratislave, čo nebola malá suma a tiež mala výdavky na stravu, ošatenie, drogériu a iné. Z jej začínajúcej výplaty to nepostačovalo ani pre ňu, a nie, aby ešte platila aj platby v N.. H. N. je v súčasnosti nezamestnaná, bez pracovného pomeru, od roku 2016 až do roku 2019 bola vysokoškoláčka, teda na jej výživu prispieval. Rovnako prispieval na výživu mal. N., ktorá navštevuje strednú školu, čo súd nevzal do úvahy. Súd sa nezaoberal tým, s kým žije navrhovateľka v spoločnej domácnosti, a či sa tieto osoby nemajú podieľať na chode domácnosti. Podľa výpisu z LV č. XXXX navrhovateľka žije v spoločnej domácnosti s osobou L. S., ktorý má rovnakú trvalú adresu ako navrhovateľka. Ak by mal na mal. U. platiť výživné 200 eur mesačne, nie je zrejmé, v akej výške by mal platiť na maloletú N., ktorá je o 11 rokov staršia. Súd prvej inštancie vôbec nevzal do úvahy jeho výdavky, hoci to urobiť mal. Súd prvej inštancie rozhodol predčasne, on navrhol vypočuť účtovníčku, ktorá by sa vedela podrobne vyjadriť ku kapitálovým fondom, keďže jeho vyjadrenia súd prvej inštancie do úvahy nevzal. Pokiaľ ide o jeho príjmy, poukázal, že z týchto plnil 2 vyživovacie povinnosti, nevyhnutné výdavky na domácnosť a podľa súdu prvej inštancie má byť z takýchto príjmov schopný platiť mesačné výživné na dieťa 200 eur mesačne. Toto je nemožné, aj keď chodí do práce, jeho príjmy sú 400 až 500 eur mesačne. Určené výživné by bolo pre neho likvidačné. Tvrdenie, že v okrese N. je priemerná mzda asi 700 eur mesačne, nezodpovedá skutočnosti, realita je úplne iná. Poukázal na svoje stredoškolské vzdelanie, je rád, že vôbec má zamestnanie. Poukázal i na svoje mesačné výdavky a svoj skutočný príjem, ktorý po odpočítaní exekúcií činí 219,42 eur. Z tohto dôvodu mal za to, že súd nevzal do úvahy stav v čase vyhlásenia rozsudku. Ďalej poukázal na zmatečnosť odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý uviedol na strane 5, že byť je vo vlastníctve N., na strane 6 hovorí o vyživovacej povinnosti k N. S., ktorá osoba neexistuje, ďalej súd uvádza, že N. bola v roku 2018/19 žiačkou 9. ročníka - správne má byť N. a ďalšie. Súd tiež uviedol, že si vyžiadal vyjadrenie bývalej manželky, on však žiadnu bývalú manželku nemá. Súd sa vôbec nezaoberal exekučnými konaniami vedenými proti obchodným spoločnostiam. Pochybil, keď bral do úvahy sumu vyplatenú

z kapitálových prostriedkov, ktorá skutočnosť sa nezakladá na pravde. Táto suma sa v pokladni nenachádzala, takýto príjem nikdy nezdanil. Jednalo sa o vklad hmotného a nehmotného majetku do spoločnosti, nie o peniaze ako také. Spoločnosti sú neaktívne viac rokov, sú dlhodobo v strate, nemá z nich žiaden príjem, nie je možné ich zrušiť, pretože majú nevysporiadané záväzky. Z tohto dôvodu sa nemohol ani zaregistrovať na úrade práce ako nezamestnaný. Súd prvej inštancie uznal navrhovateľke zvýšenie nákladov o 10 %, ale toto neuznal vo vzťahu k nemu. Poprel tvrdenia protistrany, že by mal príjem z podnikania. Tiež by bolo pre neho likvidačné zaplatiť aj zročné výživné vypočítané súdom, pretože podľa jeho názoru ide o duplicitný výpočet. K odvolaniu pripojil doklady o úhrade výživného v celkovej sume 2270,88 eur. Má zdravotné problémy, problémy s chrbticou, vredy na žalúdku, problémy s pľúcami. Namietal a nesúhlasil s tvrdením súdu, že nemá žiadne podstatné pracovné obmedzenia, nie je zrejmé, z čoho súd prvej inštancie vychádzal. Namietal zaplatenie nároku na znalecké dokazovanie, pretože na tomto by sa mala podieľať i navrhovateľka, ktorá nie je nemajetnou osobou i úhradu trov konania navrhovateľke.

5. Navrhovateľka sa k odvolaniu písomne vyjadrila tak, že s ním nesúhlasí. Poukázala na nespoluprácu odporcu 1/ so súdom. V konaní si právne zastúpenie navrhovateľka nehradí, o bezplatnú právnu pomoc požiadala Centrum právnej pomoci. Nie je pravdou, že by sa súd prvej inštancie nezaoberal jej majetkovými pomermi, čo vyplýva z odôvodnenia rozsudku. Nehnuteľnosť

zakúpila na základe čerpania hypotekárneho úveru, ktorý predstavuje dlhodobý finančný záväzok. Majiteľkou záhrady a inej pôdy sa stala na základe dedičského konania po zomrelej matke, z ktorého však vyplývajú aj pasíva, prevyšujúce hodnotu nadobudnutého majetku. Výmaz exekúcie nastal z dôvodu splatenia, vysporiadanie bolo podmienkou poskytnutia hypotekárneho úveru a na ich splatenie čerpala spotrebné úvery. V období od septembra 2018 do decembra 2019 jej boli vykonávané zrážky z príjmu a jej príjem predstavoval priemernú sumu 460 eur mesačne. V priebehu konania vyživovacia povinnosť

k dcére N. odporcovi 1/ zanikla, pričom táto dcéra zakúpila byt, v ktorom má odporca trvalé bydlisko. Bolo povinnosťou súdu zisťovať, odkiaľ na to vzala peniaze. Odporca porovnával výšku nákladov na výživu päťročného a šesťročného dieťaťa, čo je neadekvátne, pretože dieťa má špecifické potreby v každom veku. Chyby v odôvodnení rozsudku, týkajúcej sa mien jeho dcér, sú len chybami v písaní. Odporca 1/ nemal návrhy na doplnenie dokazovania, účtovníčku vypočítť nenavrhol. Súd prvej inštancie správne nevzal do úvahy argumentáciu odporcu, že kapitálové fondy boli len otázkou účtovnej evidencie, bol to majetok, teda financie, zásoby, stroje a zariadenia, ktoré reálne existovali a nemohli sa stratiť. Odporca 1/ poukázal na to, že má obmedzené pracovné možnosti, hoci predtým v konaní ospravedlňoval svoju neúčast' na pojednávaníach práve pracovnou vyťaženosťou. V konaní odporca sústavne vytvára obštrukcie, nespolupracuje so súdom, dlhodobo sa vyhýba plneniu základných rodičovských povinností. Zdravotný stav a práceschopnosť odporcu 1/ potvrdila jeho obvodná lekárka, ak by tomu tak nebolo, nemohol by prejsť zdravotnou lekárskou prehliadkou pri vstupe do nového zamestnania vo februári 2020. Ona naopak na svoje zdravotné problémy nikdy nepoukazovala. Odporca 1/ je práceschopný, môže si čerpať úver na splatenie zákonných záväzkov voči svojej dcére, ako to musela urobiť ona. Trovy konania by boli nižšie, keby odporca 1/ v konaní spolupracoval, tieto sú uplatnené riadne. Žiadala, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal jej nárok na trovy odvolacieho konania.

6. Kolízny opatrovník sa k odvolaniu odporcu 1/ písomne vyjadril tak, že vyživovaciu povinnosť určenú rozsudkom považuje za primeranú veku a odôvodneným potrebám dieťaťa a navrhol rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Na tomto stanovisku zotrval aj v ďalšom písomnom vyjadrení zo dňa 11. 12. 2020 a zo dňa 4. 2. 2021.

7. Odporca 1/ sa k vyjadreniu navrhovateľky písomne vyjadril tak, že sa s ním nestotožňuje, trval na tom, že napadnuté rozhodnutie je nezákonné a nesprávne a zotrval na svojich tvrdeniach uvádzaných v odvolaní. Poukázal na exekúciu vedenú proti nemu vo výške istiny 87 716,69 eura s príslušenstvom.

8. Navrhovateľka sa písomne vyjadrila tak, že s asistentkou senátu sa nerozprávala, odporca 1/ to mal namietat' hneď. Medzi ňou a odporcom 1/ je - pokiaľ ide o exekúcie rozdiel - ktorý sa týka dôvodu vzniku exekúcií. Ona sa zadĺžila, pretože si odporca 1/ dlhodobo neplnil svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť, odporca 1/ si exekúciu zaviniel sám neplnením svojich záväzkov. Exekúciu vedenú voči jeho firme spomenul až teraz, z príkazu na začatie exekúcie, ktorý predložil, vyplýva, že jeho spoločnosť čerpala pravdepodobne podnikateľský úver v banke. Túto skutočnosť odporca 1/ nikdy nespomenul. Odporca 1/ sa snaží využiť všetky možnosti pre oddialenie ukončenia sporu, jeho stanovisko považovala za nedôvodné.

9. Odporca 1/ ďalej písomne uviedol, že sa nestotožňuje s vyjadrením kolízneho opatrovníka k jeho odvolaniu a k vyjadreniu navrhovateľky, vyživovaciu povinnosť určenú rozsudkom nemožno považovať za primeranú. Poukázal na svoj čistý príjem, z ktorého má problém vyžiť, taktiež poukázal na svoje výdavky. Mal za to, že pokiaľ prispieva na dcéru sumou 200 eur mesačne, v takej istej výške by mala prispievať aj matka maloletej. Žiadal, aby odvolací súd zohľadnil jeho aktuálne majetkové pomery.

10. Ďalšie písomné vyjadrenia vo veci podané neboli.

11. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, preskúmal vec v intenciách ustanovení § 2 ods. 1,2, § 65 a 66 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

12. V zmysle ustanovenia § 385 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) nebolo potrebné na prejednanie odvolania odporcu 1/ nariaďovať pojednávanie.

13. Odvolacie námietky odporcu 1/ spočívali v tom, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav - zárobné a majetkové pomery účastníkov, nevykonaný dôkaz, ktorý odporca 1/ v konaní navrhol vykonať a svojim procesným postupom porušil jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; taktiež namietal nedostatok odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie (odvolacie dôvody § 365 ods. 1 písm. b/, e/ a f/ CSP).

14. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 365 ods. 1 písm. b/ CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

15. V prípade odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP ide o vadu skutkovú, keď strana navrhla dôkaz, ktorý je potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, ale súd prvej inštancie takýto dôkaz nevykonal.

16. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov dokazovania dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú, alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané, alebo vyplývajú z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkov logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

17. Predmetom konania bolo pôvodne určenie otcovstva odporcu 1/ k mal. odporkyňi 2/ a úprava práv a povinností rodičov k dieťaťu. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 9C/92/2016- 361 zo dňa 07.11.2018 bolo určené, že odporca 1/ je otcom mal. odporkyne 2/ U. S., ktorá bola zverená do osobnej starostlivosti matky - navrhovateľky a otcovi bola uložená povinnosť prispievať na výživu maloletej s účinnosťou od 19.07.2016 do 31.07.2016 sumou 120,- eur mesačne, a od 01.08.2016 sumu 200,- eur mesačne, k rukám matky (navrhovateľky) mesačne vždy vopred, najneskôr do 15. teho dňa v mesiaci, ktorý predchádza mesiacu, za ktorý sa výživné poskytuje. Zročné výživné za obdobie od 19.07.2016 do vyhlásenia rozsudku vo výške 5287,20 eur súd uložil otcovi zaplatiť do rúk navrhovateľky do 3 dní ; štátu - Slovenskej republike súd priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 303,02 eur od otca maloletej, ktoré je povinný zaplatiť do 3 dní na účet Okresného súdu Prievidza. Navrhovateľke súd priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 518,56 eur od otca maloletej, ktoré mu uložil zaplatiť na účet jej zástupcu do 3 dní. Na základe odvolania otca dieťaťa bol rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6Co/60/2019-490 zo dňa 11.06.2019 potvrdený predmetný rozsudok čo do výroku o určení otcovstva a o zverení dieťaťa do osobnej starostlivosti matke; vo zvyšku bol rozsudok súdu prvej inštancie zrušený a vrátený na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Predmetom konania tak zostala len vyživovacia povinnosť otca (odporcu 1/) k mal. odporkyňi 2/, vrátane otázky výšky zročného výživného a nárok na náhradu trov konania.

18. Odvolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonaný dokazovanie v rozsahu potrebnom na správne zistenie skutkového stavu veci, dospel k správnym skutkovým záverom, ktoré majú oporu vo vykonaných dôkazoch a vec správne právne posúdil podľa príslušných ustanovení zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonaný, z ktorých vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil.

19. Písomné odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie pritom zodpovedá kritériám odôvodnenia rozsudku podľa § 220 ods. 2 až 4 CSP i rozhodovacej praxi vyšších súdnych autorít. Podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd síce ukladá súdom povinnosť odôvodniť svoje rozhodnutia, túto požiadavku však

nemožno chápať tak, že sudy majú povinnosť dať podrobnú odpoveď na každý argument (napr.: rozsudok ESLP vo veci Van Hurk v. Holandsko z 19.04.1994, č. 16034/90, bod 61). I Ústavný súd SR v tomto smere konštatoval, že odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový

a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (rozhodnutie sp.zn. IV. ÚS 115/03 zo dňa 03.07.2003). Súd prvej inštancie uviedol, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých vychádzal a ako ich vyhodnotil a ako vec právne posúdil. Z odsekov 1.,2. odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, čoho sa navrhovateľka v konaní domáha, z odsekov 3.,4. je zrejmy doterajší priebeh súdneho konania, v odseku 5. odôvodnenia uviedol súd prvej inštancie jednotlivé dôkazy, ktorými doplnil dokazovanie a v odsekoch 6.,7. konkrétne skutkové okolnosti vyplývajúce z dôkazov. V odseku 9. odôvodnenia citoval súd prvej inštancie znenie právnych noriem právnych predpisov, podľa ktorých právne posúdil zistený skutkový stav. Odsek 10. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie obsahuje ustálený skutkový stav veci, vyhodnotenie dôkaznej situácie, a to, aké súd zistenia vyvodil z dôkazov. Hodnotenie vykonaných dôkazov obsahuje úvahy súdu prvej inštancie, ktoré majú logickú postupnosť a oporu v skutkových zisteniach. Súd prvej inštancie presne a jasne uviedol, čo považoval za preukázané a ktoré tvrdenia vyhodnotil ako nepreukázané. Zistený skutkový stav podriadil pod príslušné právne normy, ktoré vo veci aplikoval a túto aplikáciu vyjadril svojím myšlienkovým postupom. Odvolací súd je toho názoru, že formulácie použité súdom prvej inštancie v odôvodnení rozsudku sú určité a zrozumiteľné, odôvodnenie je ako celok presvedčivé a z hľadiska obsahu spĺňa aj kvalitatívnu požiadavku, a preto je nedôvodná odvolacia argumentácia odporcu 1/ ohľadne nedostatku odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie (§ 365 ods. 1 písm. b/ CSP). Na veci nič nemenia ani zjavné chyby v písaní v odseku 10. odôvodnenia, spočívajúce v zámene mien dcér odporcu 1/, N. a N., pretože na celkovú zrozumiteľnosť, určitosť a presvedčivosť napadnutého rozsudku nemali vplyv.

20. Odporca 1/ v tomto kontexte tiež namietka, že súd prvej inštancie spôsobom dokazovania a vyhodnocovaním dôkazov porušil princíp rovnosti zbraní (zásadu rovnosti procesných strán).

21. Strany sporu majú v konaní rovné postavenie spočívajúce v rovnakej miere možností uplatňovať prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem prípadu, ak povaha prejednávanej veci vyžaduje zvýšenú ochranu strany sporu s cieľom vyvažovať prirodzene nerovnovážne postavenie strán sporu (článok 6 CSP). Rovnosť pred zákonom

a rovnosť pred súdom je obsahom toho istého pojmu a znamená rovnaké postavenie oboch procesných strán pri aplikácii hmotných i procesných predpisov ktorýmkoľvek súdom voči ktorýmkoľvek účastníkovi konania. Zásada rovnosti strán v civilnom procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a rovnakého procesného postavenia subjektov, o právach a povinnostiach ktorých rozhoduje civilný súd (PL. ÚS 43/95). Vzhľadom na námietky odporcu 1/ smerujúce najmä k nevyváženému spôsobu dokazovania odvolací súd pripomína, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, nie strán sporu. Odvolací súd taktiež zdôrazňuje, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nepatrí právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (porovnaj I. ÚS 97/97).

22. Obsah spisu v súdnej veci nedáva podklad pre záver, že by súd prvej inštancie porušil zásadu rovnosti. Súd prvej inštancie vytvoril všetkým účastníkom možnosť vyjadriť sa k veci, k vykonanému dokazovaniu, k priebehu konania a k vyjadreniam ostatných účastníkov. Odvolací súd preto konštatuje, že postupom súdu prvej inštancie nedošlo k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý znemožnil stranám uskutočňovať im patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

23. V tomto kontexte nie sú dôvodné ani námietky odporcu 1/, týkajúce sa zaujatosti vec prejednávajúcej sudkyne. Podaním zo dňa 10.01.2018 namietol odporca 1/ zaujatosť vec prejednávajúcej sudkyne s odôvodnením, že táto sa prikláňa na stranu navrhovateľky a vo veci nepostupuje nestranne. Listom

zo dňa 18.01.2018 predseda Okresného súdu Prievidza odporcovi 1/ oznámil, že nie je oprávnený vybavovať námietky zaujatosti proti sudcom, táto bude riešená priamo v konaní. Vzhľadom na to, že podľa § 53 ods. 3 CSP ak sa námietka zaujatosti vznesená stranou konania týka len okolností, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu alebo jeho rozhodovacej činnosti, súd na námietku zaujatosti neprihliada a v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá, bol správny postup súdu prvej inštancie, ktorý vo veci ďalej konal a rozhodol bez predloženia veci nadriadenému súdu.

24. Pokiaľ odporca 1/ namieta nevykonanie ním navrhnutého dôkazu - výsluch účtovníčky k otázke kapitálových fondov, odvolací súd uvádza, že súd nemusí vykonať všetky dôkazy, ktoré navrhne strana sporu. O tom, ktoré dôkazy vykoná, rozhoduje súd. Musí však dbať o to, aby z dokazovania nevylúčil taký dôkaz, ktorý má potenciál preukázať rozhodujúcu skutkovú okolnosť významnú pre rozhodnutie. Z listinného dôkazu - účtovnej závierky spoločnosti T. s.r.o. ku dňu 30.12.2016 vyplýva, že kapitálové fondy spoločnosti predstavujú sumu 205 304 eur. Podľa účtovnej uzávierky spoločnosti za rok 2017 bol kapitálový fond v spoločnosti zrušený, nevykazuje žiadnu hodnotu. Sám odporca 1/ uvádza v odvolaní, že vo vzťahu ku kapitálovým fondom nešlo o peniaze, ale o vklad hmotného a nehmotného majetku do spoločnosti, teda pripustil, že išlo o majetkovú hodnotu, na ktorej sa - ako spoločník - mal právo podieľať. Vzhľadom na to bol správny postup súdu prvej inštancie, ktorý na popísané okolnosti prihliadal ako na súčasť majetkových pomerov odporcu 1/ a na uvedenom by nič nezmenila ani výpoveď účtovníčky spoločnosti, pretože súd mal existenciu kapitálových fondov spoločnosti a ich následné zrušenie preukázané z iných, listinných dôkazov. Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou súdu prvej inštancie, že ako evidovaný majetok fondy existovať museli a ako s nimi naložil odporca 1/ ako štatutár spoločnosti, bolo závislé od jeho rozhodnutia.

25. Z obsahu spisu vyplýva, že za účelom zistenia osobných, majetkových a zárobkových pomerov oboch rodičov súd prvej inštancie vykonal rozsiahle dokazovanie, na základe ktorého zistil, že navrhovateľka ako matka odporkyne 2/ sa o maloletú vzorne stará.

S dieťaťom bola do 03.09.2018 na rodičovskej dovolenke, poberala rodičovský príspevok a prídavok na dieťa vo výške 238 eur mesačne a finančne bola odkázaná na pomoc svojho otca a brata. Od 03.09.2018 pracuje ako učiteľka v Q., má čistý príjem cca 600 až 800,- eur mesačne (bod 7 rozsudku), z ktorého jej boli vykonávané exekučné zrážky. S dieťaťom býva v rodinnom dome, za ktorý spláca hypotekárny úver, na inkaso (elektrina, voda) platí 70,- eur mesačne. V tomto smere je nedôvodná námietka odporcu 1/, že súd prvej inštancie nezohľadnil, že matka dieťaťa je vlastníčkou rodinného domu, v ktorom býva. Skutočnosť, tvrdená otcom dieťaťa, že v rodinnom dome býva s navrhovateľkou a dieťaťom ďalšia osoba, v konaní zistená nebola. Pokiaľ je i navrhovateľka spoluvlastníčkou (3/6-iny) nehnuteľností - záhrady a zastavané plochy a nádvorja na základe osvedčenia o dedičstve 7D/103/2014, Z 1185/16 - VZ 883/16, zapísaných na LV č. XXXX a spoluvlastníčkou (10/80-in) ornej pôdy zapísanej na LV č. XXXX, v konaní nebolo zistené, že by z týchto nehnuteľností mala nejaký príjem, čo netvrdí ani samotný odporca 1/ .Y.. odporkyňa 2/ má v súčasnosti 5 rokov, od septembra 2018 navštevuje škôlku, s čím sú spojené výdavky matky. Navrhovateľka tiež preukázala bežné výdavky súvisiace s maloletým dieťaťom ako nákupy plienok, výživy, oblečenia, kozmetiky od roku 2016, ktoré v súčasnosti predstavujú mesačne najmenej 250 eur.

26. Odporca 1/ je súkromný podnikateľ, ktorý podniká ako spoločník v dvoch obchodných spoločnostiach. V prípade rodiča podnikateľa súd primárne vychádza z jeho daňových priznaní, ako subjektu podnikania, avšak nemôže sa uspokojiť len s vykázanými výdavkami daňovníka pre účely zdanenia. U povinných, ktorí sú podnikatelia, nastáva isté dôkazné „vákuum“, pretože takáto výživou povinná osoba si dokáže znížiť svoju daňovú povinnosť až na hranicu ročného životného minima. Inak povedané, iba daňové priznanie povinnej osoby samo o sebe nemá dostatočnú vypovedaciu schopnosť o výške jej zárobku pre účely určenia výšky výživného pre maloleté dieťa, neposkytuje dostatočný obraz o schopnostiach a možnostiach povinnej osoby výživné platiť. Akceptovanie takéhoto prístupu by vytvorilo pre súkromných podnikateľov situáciu, v ktorej by oni svojvoľne určovali stav a úroveň svojich majetkových pomerov (nakoľko iba oni môžu reálne ovplyvniť výkazy o svojom hospodárení) a oprávnené osoby by boli postavené do celkom zjavne nevýhodnejších podmienok. Išlo by v podstate o faktickú nerovnosť strán, čo by bolo

v zrejmom rozpore s našim právnym poriadkom. Podstatné je, že dané obchodné spoločnosti (T. JM, spol. s r.o., T., s.r.o.) - napriek odporcom tvrdenej trvalej strate v podnikaní - doposiaľ zrušené neboli a podľa obchodného registra nie sú v konkurze ani v likvidácii.

27. Odporca 1/ bol ďalej postupne bol zamestnaný u viacerých zamestnávateľov, kde opakovane končil pracovný pomer z jeho iniciatívy alebo s ním bol skončený pracovný pomer pre neuspokojivé výsledky. V spoločnosti Y. J. v roku 2016 dosahoval príjem 600-650 eur mesačne, následne do decembra 2018 bol zamestnaný v spoločnosti N. SR a priemerne dosahoval príjem 723 eur mesačne, pracovný pomer tu skončil dohodou

k 31.12.2018 bez udania dôvodu. Podľa správy zo U. zdravotnej poisťovne bol evidovaný ako zamestnanec v spoločnosti T. s.r.o aj od 1.1.2019 do 14.5.2019

s vymeriavacím príjmom 108,75 eur. Ďalej pracoval pre Y. J. s.r.o Q. na pracovný pomer na dobu určitú od 15.5.2019 do 30.11.2019, na pozícii vodič, pracovný pomer bol skončený zo strany zamestnávateľa k 19.6.2019 v skúšobnej dobe z dôvodu neuspokojivých pracovných výkonov. V spoločnosti Y. pracoval na dobu neurčitú od 3.2.2020 s priemerným mesačným príjmom 518,82 eur, kde tiež skončil predčasne pracovný pomer. Vo vzťahu k odvolacej námietke odporcu 1/ odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie pritom správne (okrem iného) vychádzal z popísaných príjmov otca dieťaťa, dosahovaného v zamestnaniach za obdobie od narodenia dieťaťa. Podľa § 75 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Ako vyplýva z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie, pracovné pomery odporcu 1/boli ukončené buď výpoveďou z jeho strany alebo v dôsledku neplnenia si jeho pracovných povinností, na základe čoho sa odvolací súd stotožnil so záverom súdu prvej inštancie o tom, že odporca 1/ sa o príjem z týchto zamestnaní pripravil vlastným zavinením, a preto bolo v konaní nutné postupovať podľa § 75 ods. 2 veta druhá zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a vychádzať z príjmu, o ktorý sa odporca 1/ sám vlastným konaním pripravil - v rozsahu 600- 700 eur mesačne, a to bez ohľadu na to, či je v súčasnosti odporca / je zamestnaný a aký príjem reálne dosahuje. Okrem toho, v konaní bolo súdom prvej inštancie zistené, že Úrad práce sociálnych vecí a rodiny N. eviduje viaceré pracovné ponuky na pozíciu vodič, resp. nekvalifikovaná pracovná sila s možným príjmom od 500 do 800 eur, teda nie je dôvodná argumentácia ani odporcu 1/ o nemožnosti zamestnať sa regiónom, kde býva. Súd prvej inštancie napríklad z evidencie voľných miest ku dňu rozhodnutia zistil najmenej dve voľné pozície na miesto vodiča s hrubým príjmom cca 750 eur mesačne.

28. Pri hodnotení pomerov odporcu 1/, otca, súd prvej inštancie správne zohľadnil aj skutočnosť, že žije v byte, ktorý vlastní jeho dcéra N. s manželkou, ktorá dosahuje príjem 757 eur mesačne. Do augusta 2019 mal dve ďalšie vyživovacie povinnosti: k dcére N., ktorá študovala na vysokej škole a k dcére N., ktorá od septembra 2019 navštevuje gymnázium. V auguste 2019 mu zanikla vyživovacia povinnosť k dcére N., ktorá je objektívne schopná sama sa živiť, a to bez ohľadu na to, či je v súčasnosti zamestnaná alebo nie. Výdavky na mal. N. predstavujú sumu spolu asi 250 eur mesačne. Odporca 1/ má bežné výdavky na bývanie (na ktorých je ale povinná sa podieľať i jeho manželka, s ktorou žije, prípadne i plnoletá dcéra), na stravu, hygienické potreby, oblečenie a podobne. Na jeho majetok je vedená exekúcia (EX 379EX 505/2020) exekútorom Y. L. W.. Je vlastníkom viacerých osobných motorových vozidiel. Odporca 1/ je zdravý, nemá zásadné zdravotné problémy, čo vyplýva zo správy jeho ošetrojúcej lekárky zo dňa 30.01.2020. O mal. dieťa sa od počiatku nezaujíma, na jeho výživu dobrovoľne neprispieval.

29. Odvolací súd (rovnako ako súd prvej inštancie) neprihliadal na exekúcie, vedené na majetok navrhovateľky a majetok odporcu 1/, pretože prvoradou povinnosťou oboch rodičov je zabezpečiť výživu svojmu maloletému dieťaťu a až potom prichádza do úvahy úverové zaťaženie na zabezpečenie iných potrieb (u navrhovateľky dlhy, ktoré na ňu prešli v dedičskom konaní po matke, u odporcu úverové zaťaženie). Ani odvolacia námietka odporcu, že navrhovateľka by sa taktiež mala podieľať na výživnom pre dcéru vo forme peňažného plnenia, nie je dôvodná. Matka dieťaťa od počiatku sama zabezpečuje osobnú starostlivosť o dieťa, o ktoré odporca 1/ nejaví vôbec záujem, čo samo osebe čiastočne kompenzuje plnenie výživného v peňažnej forme (§ 62 ods. 4 zákona o rodine). Zákonná vyživovacia povinnosť oboch rodičov neznamená mechanickú rovnosť, ako sa mylne domnieva odporca 1/.

30. Za takto zisteného skutkového stavu záveru súdu prvej inštancie o tom, že je v možnostiach a schopnostiach odporcu 1/ plniť výživné na mal. U. v sume 120,- eur mesačne od 19.07.2016 do 31.07.2016 a od 01.08.2016 následne v sume 200,- eur mesačne, niet čo vytknúť. Odvolací súd sa preto v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými závermi súdu prvej inštancie, ako aj s jeho právnym posúdením veci a podľa 387 ods. 2 CSP na ne v podrobnostiach poukazuje.

31. Súd prvej inštancie v súvislosti s uvedeným správne vyčíslil i výšku zameškaného výživného, tak, že od celkového výživného od 19.07.2016 do dňa vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie (22.07.2020) 9 650,- eur (18 dní za júl 2016 zo sumy mesačného výživného 120,- eur, čo predstavuje po zaokrúhlení nadol 50,- eur + 48 mesiacov x 200,- eur mesačne) odpočítal výživné uhradené odporcom 1/ v sume 2 240,88 eur. Sumu uhradeného výživného, prezentovanú v konaní navrhovateľkou, odporca 1/ na poslednom pojednávaní súdu prvej inštancie nespochybnil, nenamietal, v tomto smere nenavrhol vykonať žiadne dokazovanie a neoznačil žiadne dôkazy na preukázanie inej výšky uhradeného výživného. Odchylná výška výživného uhradená odporcom 1/ na mal. odporkyňu 2/ za dané obdobie nevyplýva ani

z listín, predložených odporcom 1/ v odvolacom konaní, nakoľko viaceré fotokópie poštových poukazov sú nečitateľné pokiaľ ide o dátum ich podania a podacie číslo, i keď celková suma úhrad z nich vyplývajúca predstavuje sumu 2 270,88 eur (teda o 30 eur viac ako uvádza súd prvej inštancie). Odporca 1/ navyiac v odvolaní nijako nešpecifikuje všeobecne tvrdenú „duplicitu“, a preto odvolací súd konštatoval, že inú sumu uhradeného výživného za obdobie od 19.07.2016 do dňa vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie (22.07.2020) odporca 1/ ani v odvolacom konaní nepreukázal a záver súdu prvej inštancie o výške zameškaného výživného je tak správny.

32. Súd prvej inštancie správne rozhodol i o trovách konania štátu podľa § 53, § 57 v spojení s § 58 CMP, keď znalecké dokazovanie vo veci bolo vykonané na základe tvrdení odporcu 1/, ktorý od počiatku absolútne popieral otcovstvo k mal. odporkyňi 2/, hoci si musel byť vedomý faktu, že ako otec do úvahy prichádza. V konaní o určenie otcovstva ho tak možno považovať za neúspešného a štátu priznať na tomto základe nárok na náhradu trov, ktoré za odporcu 1/ znášal (trovy znaleckého dokazovania v celkovej sume 513,02 eur nekryté preddavkom zloženým odporcom 1/ v sume 210,- eur, t.j. suma 303,02 eur). Rovnako správne rozhodol i o nároku na trovy konania vzniknuté navrhovateľke ako aj o ich výške podľa § 52, § 53, § 55, § 57 a § 58 CMP, keď navrhovateľka si trovy konania vo vzťahu k odporcovi 1/ uplatnila a vzhľadom na postoj a správanie sa odporcu 1/ v konaní (dlhodobé popieranie otcovstva k mal. odporkyňi 2/, snaha o obštrukcie, negatívny postoj k nároku i k procesným povinnostiam) je priznanie takých trov navrhovateľke spravodlivé.

33. V odvolacom konaní odporca 1/ neuviedol žiadne skutkové či právne argumenty, ktoré by boli spôsobilé privodiť zmenu rozhodnutia súdu prvej inštancie. Na základe vyššie uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je v napadnutej časti vecne správne, preto ho podľa § 387 ods. 1,2 CSP v tejto časti potvrdil.

34. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa § 52, § 55, § 57 a § 58 CMP tak, že úspešnej navrhovateľke, ktorá si trovy konania voči odporcovi 1/ uplatnila, priznal ich náhradu vo výške 184,62 eur. Trovy odvolacieho konania navrhovateľky pozostávali z úkonu: vyjadrenie k odvolaniu odporcu 1/ a vyjadrenie k vyjadreniu odporcu 1/ podľa § 13 a ods.1 a) a § 11 ods. zákona č. 655/2004 Z.z. (jedna trinástina výpočtového základu ak nie je možné vyjadriť hodnotu veci alebo práva v peniazoch, alebo ju možno určiť len s nepomernými ťažkosťami), teda 81,69 eur za rok 2020 x 2 , k tomu režijný paušál za rok 2020 v sume 2 x 10,62 eur. Súd prvej inštancie navrhovateľke náhradu trov konania priznal, pretože - ako je uvedené vyššie - takúto náhradu trov konania je spravodlivé od odporcu 1/ požadovať práve s ohľadom na charakter súdneho konania a negatívny postoj a nespokojnosť odporcu 1/ počas celého súdneho konania.

35. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP)

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§428 CSP).